

NIEUWSBRIEF

Maandelijks uitgave, editie juni 2019

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion vindt extra meldingsplicht voor aandeelhouders niet noodzakelijk en disproportioneel**

De introductie van een extra 2% meldingsdrempel (bovenop de al bestaande meldingsplichten) is niet noodzakelijk, disproportioneel en leidt alleen maar tot overbodige additionele kosten voor aandeelhouders. Dit schrijft Eumedion in haar op 24 juni jl. ingediende commentaar op het voorontwerp van een wetsvoorstel ter uitbreiding van de meldingsplichten voor aandeelhouders. Het voorontwerp voorziet erin dat aandeelhouders hun belangen in beursgenoteerde ondernemingen voortaan al bij een belang van 2% moeten melden (naast de al bestaande wettelijke meldplichten, die momenteel aanvagen bij een 3%-aandelenbelang). Volgens de wetgever kan de introductie van de nieuwe meldingsdrempel bijdragen aan een goede onderlinge en constructieve dialoog tussen aandeelhouders en de onderneming. Eumedion wijst er echter op dat de beursgenoteerde ondernemingen op grond van de bestaande wetgeving al voldoende mogelijkheden hebben om hun aandeelhouders die meer dan 0,5% van de aandelen houden, te kennen en met hen een dialoog aan te gaan. Daarnaast is de introductie van een 2% meldingsdrempel een extra 'nationale kop' op de implementatie van de Europese Transparantierichtlijn en doet zij daarmee afbreuk aan de vorming van een echte Europese kapitaalmarktunie met zoveel mogelijk uniforme Europese regelgeving. De minister van Financiën heeft, tezamen met zijn collega's van Frankrijk en Duitsland, kort geleden juist een werkgroep ingesteld om met voorstellen te komen om de Europese kapitaalmarktunie nieuwe impulsen te geven. Tot slot merkt Eumedion op dat het

voorontwerp niet in lijn is met het Regeerakkoord en ten onrechte niet is voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit terwijl het voorontwerp inbreuk maakt op de privacy van kleinere beleggers die privépersonen zijn. Het gehele Eumedion-commentaar is te downloaden via: <http://bit.ly/31QV2dX>.

- **Eumedion-deelnemers geven goedkeuring aan Eumedion-jaarrekening 2018**

De Vergadering van Deelnemers van Eumedion heeft op 18 juni jl. de Eumedion-jaarrekening 2018 goedgekeurd en de bestuursleden van Eumedion gedechargeerd van hun taken in boekjaar 2018. In navolging van de beursgenoteerde ondernemingen heeft de externe accountant van Eumedion (KPMG) een meer informatieve en entiteitspecifieke controleverklaring bij de jaarrekening gevoegd. Tezamen met de jaarrekening is ook het bestuursverslag over boekjaar 2018 gepubliceerd. Het bestuursverslag biedt een overzicht van alle activiteiten die Eumedion in 2018 heeft verricht. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn te downloaden via: <http://bit.ly/2Y55KLy>.

Uit het bestuur

- Tijdens de vergadering van het **Algemeen bestuur** van 18 juni jl. werden o.a. het Eumedion-jaarverslag 2018 besproken en de werd de jaarrekening 2018 vastgesteld. Daarnaast werden het evaluatierapport over de in 2019 gehouden aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) en het Eumedion-commentaar op het voorontwerp van het wetsvoorstel over de uitbreiding van de meldingsplichten voor aandeelhouders vastgesteld. Mariëtte Doornekamp (ABP) werd voor een tweede termijn van twee jaar

herbenoemd als bestuurslid van Eumedion in de hoedanigheid van vicevoorzitter.

Activiteiten Commissies

- De **Juridische Commissie** besprak tijdens haar vergadering van 13 juni jl. het conceptcommentaar van Eumedion op het voorontwerp van het wetsvoorstel over de uitbreiding van de meldingsplichten voor aandeelhouders.
- De **PR Commissie** vergaderde op 27 juni jl. onder meer over het conceptevaluatie-rapport over het AVA-seizoen 2019, de herziene Eumedion-website en het Eumedion-symposium 2019.

Komende activiteiten

- *5 november 2019, vanaf 13.00 uur, Eumedion-symposium te Utrecht.* Sprekers als Hans Hoogervorst (IASB), Corien Wortmann (ABP), Carin Gorter (lid auditcommissies van TKH Group en Basic-Fit) en Hanneke Overbeek (EY) zullen ingaan op het thema 'De toekomst van de verslaggeving van beursondernemingen'. Inschrijven is mogelijk via info@eumedion.nl.

Nieuws uit Den Haag

- **Minister Dekker: AVA kan in 2020 al stemmen over remuneratierapport**

De Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen moeten al in 2020 hun remuneratierapport ter adviserende stemming aan de AVA voorleggen. Het betreft dan het rapport over de over 2019 toegekende beloningen aan bestuurders. Dit schrijft minister Dekker (Rechtsbescherming) in de op 27 juni jl. verschenen memorie van antwoord (MvA) bij het wetsvoorstel ter implementatie van de herziene Europese richtlijn aandeelhoudersrechten. Veel beursgenoteerde ondernemingen en hun adviseurs gingen ervan uit dat pas in 2021 het remuneratierapport ter adviserende stemming aan de AVA zou moeten worden voorgelegd. De minister verduidelijkt in de MvA echter dat de verplichtingen ten aanzien van het remuneratierapport gelden "op het moment van inwerkingtreding" van de implementatiewet, dus over boekjaar 2019. De minister verduidelijkt verder dat na

inwerkingtreding van de wet alle commissarissen van structuurvennootschappen die zijn voorgedragen door de ondernemingsraad automatisch deel uitmaken van de remuneratiecommissie van de RvC. De bepaling in de wettekst hierover was namelijk niet geheel helder. Verder heeft de minister duidelijk gemaakt dat de beursgenoteerde ondernemingen in hun statuten een lager AVA-stemvereiste voor het vaststellen van een beloningsbeleid kunnen opnemen dan het wettelijk uitgangspunt van een meerderheid van 75% van de uitgebrachte stemmen. Een AVA-besluit tot wijziging van de statuten hieromtrent kan worden genomen met dezelfde stem- en kapitaalmeerderheden die gelden voor andere wijzigingen in de statuten. In veel gevallen zal een simpele meerderheid van de uitgebrachte stemmen volstaan. Minister Dekker verheldert in de MvA ook dat institutionele beleggers de Stewardship Code van Eumedion kunnen hanteren om nadere invulling te geven aan de concrete uitvoering van hun betrokkenheidsbeleid. De Eerste Kamer zal op 2 juli a.s. beoordelen of zij nu kan overgaan tot plenaire behandeling van het wetsvoorstel dan wel dat de MvA aanleiding geeft tot nadere schriftelijke vragen. Daarbij zal de senaat ongetwijfeld meewegen dat Nederland al te laat is met de omzetting van de richtlijn in de Nederlandse wet- en regelgeving. Het implementatieproces had op 10 juni jl. afgerond moeten zijn, maar het lukte de minister niet om de MvA vóór deze datum naar de Eerste Kamer te sturen. Het is nog niet bekend wanneer het wetsvoorstel in werking kan treden. De Europese Commissie kan Nederland beboeten voor de te late implementatie van de richtlijn.

- **Monitoring Commissie Corporate Governance Code publiceert werkprogramma 2019**

De Monitoring Commissie Corporate Governance Code streeft ernaar om eind dit jaar haar eerste monitoring rapport over de naleving van de in 2016 herziene corporate governance code te publiceren. In dat rapport zal per best practice bepaling inzichtelijk worden gemaakt in hoeverre de beursgenoteerde ondernemingen de codebepalingen naleven. De commissie zal daarbij ook de kwaliteit van de eventuele

uitleg van een afwijking meenemen. Dit schrijft de door Pauline van der Meer Mohr voorgezeten Monitoring Commissie in haar op 14 juni jl. gepubliceerde werkprogramma 2019. Aangezien de 'Code 2016' niet eerder is gemonitord, acht de commissie het van belang een zo breed mogelijk eerste beeld te krijgen over de wijze waarop de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen in de praktijk de naleving hebben opgepakt. Pas in een later stadium van haar zittingstermijn zal de commissie aandacht schenken aan de rol van aandeelhouders. Daarbij zal ook de impact van de door Eumedion opgestelde Stewardship Code worden betrokken. De commissie onderstreept dat zij terughoudend zal zijn met het doen van aanbevelingen tot aanpassing van de code. "Het geven van guidance zal een goede eerste stap zijn om vennootschappen te helpen bij het optimaal naleven van de Code en de wijze waarop de naleving dient te worden ingevuld", aldus de commissie.

- **Minister Hoekstra laconiek over terugloop aantal OOB-accountantskantoren**

Minister Hoekstra (Financiën) heeft aandacht voor het teruglopende aantal accountantskantoren dat een vergunning heeft om de jaarrekening van organisaties van openbaar belang ('oob's', waaronder alle beursgenoteerde ondernemingen) te controleren, maar ziet momenteel nog geen tekorten ontstaan. Dat schrijft de minister in zijn antwoorden van 13 juni jl. op schriftelijke vragen van de ChristenUnie-Kamerleden Eppo Bruins en Carla Dik-Faber over de daling van het aantal oob-kantoren. De accountantskantoren Grant Thornton en Accon avm hebben recentelijk aangekondigd op 1 juli a.s. hun oob-vergunning in te leveren en Baker Tilly Berk uiterlijk per 1 januari 2020. De minister acht de daling van het aantal oob-accountantskantoren van 9 naar 6 vanuit concurrentieoogpunt geen positieve ontwikkeling, maar stelt tegelijkertijd dat deze ontwikkeling vanuit kwaliteitsperspectief moeilijk is te beoordelen. "Meer competitiviteit kan tot een hogere kwaliteit leiden. Het is echter ook van belang dat oob-organisaties gedreven zijn om deze markt te bedienen en de gevraagde kwaliteit te leveren", aldus de

minister. De minister wijst een mogelijke versoepeling van de wettelijke regels en van het toezichtsregime voor de relatief kleine oob-kantoren rigoureuus van de hand.

Nieuws uit Brussel

- **Europese Commissie stelt niet-bindende verslaggevingsrichtlijnen inzake klimaatinformatie vast**

Europese beursgenoteerde ondernemingen die materiële klimaatrisico's lopen worden vanaf boekjaar 2019 geacht gekwantificeerd opgaaf te doen van hun uitstoot van broeikasgassen. Deze cijfers moeten niet alleen betrekking hebben op hun directe uitstoot van broeikasgassen (de zogenoemde 'scope 1 en 2'), maar ook op de indirecte uitstoot (uitstoot die plaatsvindt in de waardeketen van de rapporterende ondernemingen, de zogenoemde 'scope 3'). De desbetreffende beursgenoteerde ondernemingen worden tevens geacht specifieke reductiedoelstellingen te publiceren. Dit staat in de niet-bindende richtsnoeren inzake de verslaggeving van klimaatgerelateerde informatie die de Europese Commissie op 18 juni jl. heeft gepubliceerd. Deze niet-bindende richtsnoeren zijn een supplement van de algemene niet-bindende richtsnoeren inzake niet-financiële verslaggeving die de Europese Commissie in 2017 heeft gepubliceerd. De niet-bindende verslaggevingsrichtsnoeren inzake klimaatinformatie sluiten aan bij de in 2017 door de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) opgestelde aanbevelingen. De Europese beursgenoteerde ondernemingen hoeven niet alle in de niet-bindende richtsnoeren gevraagde informatie en indicatoren te publiceren, maar zij moeten zelf beoordelen welke informatie en indicatoren materieel, relevant en nuttig zijn. De Europese Commissie moedigt de ondernemingen daarbij aan om de klimaatinformatie zoveel mogelijk te integreren in andere financiële en niet-financiële informatie in hun (jaar)verslagen en dus niet in additionele verslagen. Ook worden de ondernemingen opgeroepen om niet alleen over klimaatrisico's voor hun bedrijfsactiviteiten en hun verdienmodel te rapporteren, maar uitdrukkelijk ook over de eventuele klimaatkansen.

- **Europese Technische Expertgroep ‘Sustainable Finance’ publiceert taxonomie van ‘groene activiteiten’**

De Europese Technische Expertgroep Duurzame Financiering heeft op 18 juni jl. een classificatiesysteem (‘taxonomie’) gepubliceerd dat screeningscriteria bevat voor 67 activiteiten in de sectoren landbouw, bosbouw, industrie, energie, transport, water en afval, ICT en gebouwen welke "een substantiële bijdrage kunnen leveren aan het tegengaan van klimaatverandering". Op die manier kunnen onder meer institutionele beleggers beter nagaan welke (ondernemings)activiteiten nu al ‘groen’ zijn en welke werk maken van een transitie naar een (netto) koolstofvrije economie in 2050. Op die manier wordt ook bijgedragen aan het creëren van betrouwbare ‘groene’ (beleggings)producten en labels. Het classificatiesysteem loopt vooruit op de inwerkingtreding van de Europese ‘taxonomieverordening’ waarover momenteel binnen de Europese Raad nog (moeizaam) wordt onderhandeld. De Europese expertgroep publiceerde op 18 juni jl. ook zijn definitieve advies aan de Europese Commissie over geharmoniseerde, Europese criteria voor wanneer obligaties als ‘groen’ mogen worden bestempeld (‘green bonds’). Tot slot publiceerde de expertgroep op dezelfde dag zijn ontwerpadvies over standaarden voor het samenstellen van de ‘EU-klimaattransitiebenchmarks’ en de ‘Op Parijs afgestemde EU-benchmarks’. Dergelijke indices moeten binnenkort op grond van een nieuwe Europese verordening worden geïntroduceerd om onder meer institutionele beleggers te helpen om de CO2-voetafdruk van hun beleggingsportefeuille te verminderen. Belanghebbenden kunnen nog tot 2 augustus a.s. reageren op het ontwerpadvies.

- **EIOPA spoort verzekeraars aan om verschillende klimaatscenario’s in hun risicomanagement op te nemen**

Verzekeraars moeten zo snel mogelijk lange termijn klimaatscenario-analyses opstellen en integreren in hun risicomanagement, governancestructuren en het beoordelingskader van het eigen risico en de solvabiliteit. Stresstests op nationaal of op Europees niveau kunnen bijdragen aan het identificeren van risico's voor de langere

termijn. In de modellen moet er vanuit worden gegaan dat in de komende tien tot twintig jaar het aantal en de zwaarte van de natuurrampen zullen toenemen. Dit schrijft de koepel van Europese toezichthouders op verzekeraars (EIOPA) in een op 3 juni jl. gepubliceerd ontwerpadvies aan de Europese Commissie over eventuele wijzigingen in de Europese solvabiliteitsrichtlijn (‘Solvency II’) in verband met klimaatrisico’s. EIOPA is van mening dat verzekeraars bij hun risicomanagement- en beleggingsstrategieën zowel de transitie- als de fysieke risico’s van klimaatverandering in overweging moeten nemen. Het is in dat verband belangrijk dat duurzaamheidsrisico’s transparanter worden en dat er een taxonomie wordt ontwikkeld over ‘groene’ en ‘bruine’ activiteiten van ondernemingen (zie bericht hierboven). EIOPA kan nog niet de eensluidende conclusie trekken dat het risicoprofiel van duurzame, beursgenoteerde beleggingen anders/positiever is dan die van niet-duurzame beleggingen. Belanghebbenden hebben tot 26 juli a.s. de tijd om op het ontwerpadvies te reageren.

- **ESMA consulteert over mogelijke kortetermijngeneigdheid in de financiële markten**

De koepel van Europese beurstoezichthouders ESMA onderzoekt of er een relatie is tussen de beleggingsstrategie en -horizon van institutionele beleggers en kortetermijngeneigdheid in de financiële markten. Ook wil ESMA in dat kader weten of institutionele beleggers daadwerkelijk met de beursgenoteerde ondernemingen de dialoog aangaan over langetermijnwaardecreatie. Dit blijkt uit een op 24 juni jl. door ESMA gepubliceerd consultatiedocument over ongewenste kortetermijndruk op ondernemingen door de financiële sector. Het ESMA-consultatiedocument is onderdeel van een door de Europese Commissie gevraagd rapport met bewijsmateriaal en mogelijk advies over mogelijk overmatig kortetermijndenken (zie Nieuwsbrief van februari 2019). ESMA vraagt de belanghebbenden verder of ook de boekhoudregels, de beloningssystemen, een gebrek aan relevante niet-financiële informatie en het gebruik van ‘credit default

swaps' door beleggingsfondsen drijfveren (kunnen) zijn van kortetermijngeneigdheid. Belanghebbenden hebben tot 29 juli a.s. de tijd om de online-enquête in te vullen. ESMA zal in december 2019 het eindrapport aan de Europese Commissie aanbieden.

- **Europese Raad neemt richtlijnvoorstel herstructurering en faillissement aan**

Een sanering van schulden van een onderneming buiten faillissement mag niet meer worden gefrustreerd door onredelijk gedrag van aandeelhouders. De Europese Raad Justitie en Binnenlandse Zaken heeft op 6 juni jl. namelijk formeel ingestemd met het voorstel van de Europese Commissie om te komen tot een Europese richtlijn inzake herstructurering en faillissement. Op 28 maart jl. ging het Europees Parlement al akkoord met het richtlijnvoorstel. Beide Europese instituties onderstrepen het doel van het richtlijnvoorstel, namelijk het bieden van meer mogelijkheden voor Europese ondernemingen die in financiële moeilijkheden verkeren om in een vroeg stadium de schulden te herstructureren. Volgens de definitieve tekst van de richtlijn krijgen ondernemingen in beginsel vier maanden "ademruimte" waarin zij de schuldeisers geen rente en aflossing hoeven te betalen. De rechter kan deze periode verlengen naar maximaal 12 maanden. In deze periode kunnen de partijen onderhandelen over een herstructureringsplan. Het plan is bindend voor alle schuldeisers als ten minste 75% van het obligatievermogen met het akkoord instemt. De EU-lidstaten mogen ook een lagere drempel stellen. De EU-lidstaten mogen ook bepalen dat de AVA met het herstructureringsplan moet instemmen. Maar ook hier geldt dat aandeelhouders niet op onredelijke gronden het plan mogen wegstemmen. Aandeelhouders kunnen ook tegen hun zin worden gedwongen om mee te werken aan de uitgifte van extra aandelen aan een bepaalde partij om zo een eventueel faillissement te voorkomen. De EU-lidstaten kunnen eveneens bepalen dat werknemers met het herstructureringsplan moeten instemmen. Het is de verwachting dat de richtlijntekst op korte termijn in het Europese Publicatieblad wordt opgenomen. De EU-lidstaten hebben dan 2 jaar de tijd om de nieuwe bepalingen in te voeren. In

goed gemotiveerde gevallen kunnen zij de Europese Commissie om een extra jaar verzoeken.

- **ESMA publiceert technische standaarden voor elektronisch format jaarrekening 2020**

Beursgenoteerde ondernemingen moeten vanaf 1 januari 2020 hun geconsolideerde jaarrekening op basis van 'Inline XBRL' opstellen. ESMA heeft, in samenspraak met de International Accounting Standards Board, hiervoor op 6 juni jl. gedetailleerde en gewijzigde presentatievoorschriften opgesteld. De verplichting vloeit voort uit de nieuwe Europese Transparantierichtlijn waarin is bepaald dat alle Europese beursgenoteerde ondernemingen hun jaarrekening vanaf 1 januari 2020 via een gestandaardiseerd format moeten opstellen. ESMA had eerder de Europese Commissie al geadviseerd 'Inline XBRL' als jaarrekeningformat voor te schrijven. De Europese Commissie heeft dit advies vorig jaar overgenomen. 'Inline XBRL' is een variant van de eXtensible Business Reporting Language (XBRL), waarbij in een HTML-pagina een bepaalde XBRL-code wordt geplaatst. Hierdoor is de informatie zowel leesbaar voor mensen als voor computers.

Ondernemingsnieuws

- **Certificaathouders Unilever stemmen in met decertificering**

Alle certificaten van aandelen van Unilever zullen na de sluiting van de beurzen op 28 juni worden omgezet in 'echte' aandelen. Vanaf 1 juli a.s. kan aan de effectenbeurzen alleen nog in aandelen van Unilever worden gehandeld. Dat heeft Unilever op 27 juni jl. aangekondigd nadat de vergadering van certificaathouders op 26 juni jl. met 99,8% van de uitgebrachte stemmen instemde met het voorstel om de certificering van de aandelen af te schaffen en om de administratie op te heffen. Het voornemen tot decertificering was in mei al door Unilever aangekondigd om de "voortrekkersrol" van de onderneming op het terrein van corporate governance te onderstrepen. De kapitaalverschaffers van Unilever kunnen vanaf 1 juli a.s. 'vrijelijk' besluiten over alle zaken die op de AVA-agenda staan. Het Unilever-administratiekantoor stemde in het verleden

namelijk altijd op die aandelen waarvoor certificaathouders geen stemvolmacht hadden gevraagd. Het had daardoor in de praktijk veel invloed op de AVA-besluitvorming. Dit was veel kapitaalverschaffers een doorn in het oog.

- **Mylan-aandeelhouders adviseren Mylan-bestuur om claw back-regels aan te scherpen**

Aandeelhouders van Mylan hebben het (one-tier) bestuur van de statutair in Nederland gevestigde farmaceut geadviseerd om de claw-back regels aan te scherpen. Dit blijkt uit een op 21 juni jl. door Mylan gepubliceerd rapport over de op die dag gehouden AVA. Uit dit rapport blijkt dat een meerderheid van het stemgerechtigd kapitaal dat schriftelijk aan de discussie over dit agendapunt had deelgenomen, voorstander is van een aanpassing van de claw-back regels zoals voorgesteld door Mylan-aandeelhouder UAW Retiree Medical Benefits Trust (houder van 0,016% van het Mylan-aandelenkapitaal). UAW Trust had, via het indienen van een (niet-bindend) aandeelhoudersvoorstel, de AVA voorgesteld om het bestuur van de farmaceut de bevoegdheid te geven om de aan een uitvoerende bestuurder of senior manager toegekende bonus terug te vorderen als deze een materiële overtreding van de wet of van het interne Mylan-beleid heeft begaan, welke heeft geresulteerd in een aanzienlijke financiële of reputatieschade. Momenteel kan het Mylan-bestuur de 'claw back'-regeling alleen inroepen als achteraf blijkt dat een bonus is toegekend op basis van onjuiste informatie over de behaalde prestatiedoelstellingen. Het bestuur van Mylan had het aandeelhoudersvoorstel als discussiepunt voor de AVA van 21 juni jl. geagendeerd (zie Nieuwsbrief van mei 2019). Aandeelhouders die niet fysiek aan de discussie op de AVA konden meedoen, werden daarbij in de gelegenheid gesteld om schriftelijk aan de discussie deel te nemen via het (van tevoren) invullen van de proxykaart. De schriftelijke en mondelinge reacties op het aandeelhoudersvoorstel zal het bestuur meewegen in zijn finale besluitvorming over eventuele wijzigingen in het claw back-beleid, zo liet Chairman Robert Coury de AVA weten.

- **Steinhoff-accountant onthoudt zich van oordeel over te laat gepubliceerde jaarrekening 2017/18**

De accountant van Steinhoff International Holdings heeft een verklaring van oordeelonthouding bij de jaarrekening 2017/18 opgenomen. Deloitte-accountant Johan Hopmans onthield eerder al zijn oordeel over de gepresenteerde financiële cijfers in de jaarrekening 2016/17. De 2017/18-jaarrekening werd pas op 19 juni jl. gepubliceerd, bijna vijf maanden later dan de wettelijke termijn van vier maanden na de afsluiting van het boekjaar. De statutair in Nederland gevestigde meubelmultinational hanteert namelijk een 'gebroken' boekjaar dat eindigt op 30 september. De accountant van de door fraude getroffen onderneming signaleert in zijn controleverklaring maar liefst acht materiële onzekerheden in de financiële verslaggeving van Steinhoff, waaronder een materiële onzekerheid over de continuïteit van de bedrijfsvoering en een materiële onzekerheid over de financiële impact van de verschillende rechtszaken die tegen de onderneming worden gevoerd. Vanwege het belang van deze aangelegenheden is de accountant niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop een controle-oordeel te kunnen baseren. Eerder was al bekend gemaakt dat Steinhoff tussen boekjaar 2009 en 2017 via "fictieve en/of onregelmatige transacties" de winsten en activa van de onderneming met ongeveer € 6,5 miljard had opgeblazen (zie Nieuwsbrief van maart 2019).

Overige interessante zaken

- **Hoogste bestuursrechter bevestigt vernietiging AFM-boetes voor EY en PwC**

De huidige wet op het accountantstoezicht geeft de AFM geen ruimte om accountantskantoren uitsluitend aan te spreken op ernstige fouten in de controle van de jaarrekening van een individuele onderneming. Dat volgt uit de op 18 juni jl. gedane uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) in het hoger beroep dat de AFM had ingesteld naar aanleiding van de vernietiging van de door de AFM opgelegde boetes aan EY (€2,23 miljoen) en PwC (€ 845 duizend) door de rechtbank Rotterdam in december 2017. Kern van de zaak is de interpretatie

van de wettelijke zorgplicht. De AFM mag van de rechter een overtreding van de zorgplicht van een accountantskantoor niet alleen vaststellen op basis van ernstige tekortkomingen in de controle. Het CBb volgt de visie van de rechtbank dat de AFM concreet moet aantonen waar het stelsel van kwaliteitsbeheersing en/of kwaliteitsbeleid van het accountantskantoor faalt. Om een overtreding van de zorgplicht te kunnen vaststellen, zal namelijk duidelijk moeten zijn dat de oorzaak van de geconstateerde tekortkomingen op eigen handelen of nalaten van het accountantskantoor is terug te voeren en niet (alleen) op tekortkomingen in de controlewerkzaamheden van de controlerend accountant. Door de CBb-uitspraak is het hoger beroep van de AFM ongegrond en blijft de vernietiging van de boetes voor EY en PwC in stand. De AFM heeft er inmiddels bij het Ministerie van Financiën op aangedrongen om de wetgeving aan te passen, zodat de AFM in de toekomst accountantskantoren toch juridisch kan aanspreken op de kwaliteit van de accountantscontroles van de jaarrekeningen van individuele ondernemingen. “Juist deze kwaliteit raakt het maatschappelijk belang. De gebruiker van de jaarrekening, zoals investeerders, beleggers en crediteuren, is gebaat bij een goede kwaliteit van de controle”, aldus de AFM. Het is nog niet bekend of en zo ja, wanneer het Ministerie van Financiën met een wetsaanpassing komt.

- **Spanje wil beursondernemingen toestaan dubbel stemrecht aan aandeelhouders toe te kennen**

De Spaanse regering opent de mogelijkheid voor de Spaanse beursgenoteerde ondernemingen om dubbel stemrecht toe te kennen aan aandeelhouders die hun aandelen ten minste twee jaar ononderbroken aanhouden. Daartoe moeten de aandelen wel op naam in een speciaal register worden ingeschreven. Dit staat in het voorontwerp van het Spaanse wetsvoorstel ter implementatie van de herziene EU-richtlijn aandeelhoudersrechten. Over het voorontwerp loopt momenteel een publieke consultatie. Op grond van het voorontwerp van het implementatiewetsvoorstel heeft een voorstel tot statutaire verankering van

dubbel stemrecht voor langetermijnaandeelhouders een AVA-stemmeerderheid van tweederde als ten minste 50% van het aandelenkapitaal op de AVA aanwezig is. Als dit quorum niet wordt gehaald, is een AVA-stemmeerderheid van ten minste 80% nodig. De statuten mogen hogere vereiste meerderheden voorschrijven. Bovendien mag statutair worden bepaald dat de minimum houdtermijn van de aandelen langer moet zijn dan 2 jaar; een kortere minimumperiode dan 2 jaar is niet toegestaan. Het Spaanse ministerie wijst er in de toelichting op het voorstel op dat ook andere EU-lidstaten, zoals Frankrijk en Italië, de wettelijke mogelijkheid kennen om langetermijnaandeelhouders te belonen met extra stemrecht. Het ministerie ziet het instrument ook als middel om de kortetermijngeneigdheid in de financiële markten het hoofd te bieden. Belanghebbenden hebben nog tot 12 juli a.s. de mogelijkheid om op het voorontwerp te reageren. Het International Corporate Governance Network heeft in een brief van 7 juni jl. het voorstel in krachtige bewoordingen afgewezen.

- **Britse regering doet voorlopig niets met aanbevelingen Lagerhuis voor stringenter beloningsregels**

De Britse regering gaat voorlopig de Britse wet- en regelgeving ten aanzien van bestuurdersbeloningen niet aanscherpen. Dit blijkt uit de op 3 juni jl. gepubliceerde reactie van de Britse minister voor kleinbedrijf, consumenten en verantwoord ondernemen op de aanbevelingen van een Lagerhuiscommissie over bestuurdersbeloningen. De Commissie voor Ondernemingszaken, Energie en Industriële Strategie had in maart zestien aanbevelingen gedaan om de Britse wetgeving en de Britse Corporate Governance en Stewardship Codes op het terrein van bestuurdersbeloning aan te scherpen om nieuwe beloningsexcessen te voorkomen. De Britse regering is echter van mening dat de wetgeving en de codes al zijn of worden aangescherpt, ook ten aanzien van bestuurdersbeloningen. Zo is de herziene Europese richtlijn aandeelhoudersrechten (waarin ook beloningsregels zijn opgenomen) op 10 juni jl. in de Britse wet- en regelgeving

geïmplementeerd, zijn alle Britse beursgenoteerde ondernemingen verplicht gesteld verslag te doen van de interne beloningsverhoudingen en is er een publieke schandpaal gecreëerd voor controversiële beloningsvoorstellen. De Britse regering wil eerst de effectiviteit van deze maatregelen evalueren, voordat nieuwe maatregelen worden voorgesteld. De Britse regering wijst er verder op dat aandeelhouders steeds kritischer worden over excessieve beloningsvoorstellen en er niet voor terugdeinzen om tegen dergelijke voorstellen te stemmen. Ook dat zal waarschijnlijk tot matiging leiden. De voorzitter van de Lagerhuiscommissie is teleurgesteld over de reactie en spreekt in een op 13 juni jl. gepubliceerd statement van een “gemiste kans om de beloning van de topmannen te beteugelen en om de salarisstijgingen van de bestuursvoorzitters te koppelen aan die van de rest van het personeelsbestand”.